

EL PLA DEL CASTELL, REFUGI DE CAÇA MENOR

El conill de bosc, una espècie bàsica en la cadena alimentària dels ecosistemes mediterranis, està experimentant en les darreres dècades un fort declivi poblacional, causat bàsicament per dos factors: la pèrdua de l'hàbitat i la proliferació de diverses malalties, sobretot la mixomatosi i la malaltia hemorràgica vírica.

De la mateixa manera, la perdiu roja és també una espècie cada vegada menys abundant a les nostres contrades i la causa, igual que el conill, la trobem en una disminució dels hàbitats propicis per a l'espècie: els camps de conreu, sobretot de cereals de secà.

El col·lectiu de caçadors de Catalunya està preocupat per les tendències negatives d'aquestes espècies i per això s'estan realitzant actuacions diverses al respecte. Les més habituals es basen en l'alliberament d'animals criats en granges, però els resultats obtinguts no sempre són òptims, ja que es fan amb un objectiu cinegètic i no pas per intentar recuperar l'espècie. La Societat de Caçadors de Tavertet, després de realitzar diversos projectes en aquest sentit, ha decidit canviar l'estratègia i fer un pas endavant aplicant mesures basades en la creació de reserves o refugis.

El refugi de caça menor, una mesura de conservació

La Societat de Caçadors de Tavertet ha decidit protegir una part del seu terme creant

una zona de refugi on la caça menor hi estarà prohibida durant un temps determinat, amb l'objectiu que les poblacions de conill i perdiu s'hi puguin reproduir sense pressió cinegètica. Amb el pas dels anys aquesta protecció ajudarà que dins del refugi les densitats augmentin i aquest punt actuï com a nucli de dispersió de conills i perdius cap a d'altres zones del terme en busca de nous territoris. La zona escollida per crear el refugi és el pla del Castell, des del baixador al Sot de Balà fins al puig de la Força, precisament per ser una de les zones del terme amb un hàbitat més ben conservat i també perquè els seus límits estan perfectament definits per una frontera natural, la cinglera.

És important recordar que en un refugi d'aquestes característiques no s'hi poden caçar peces petites o mitjanes, però sí que s'hi pot portar a terme la caça major, de manera que els caçadors de la societat podran continuar caçant el porc senglar dins del refugi.

Actuacions per a la millora de l'hàbitat

Amb l'objectiu d'accelerar el procés de recuperació d'aquestes espècies dins els límits del refugi, la societat de caçadors, amb la col·laboració del Grup de Naturalistes d'Osona i el suport econòmic del Departament de Medi Ambient i Habitatge, van dur a terme una sèrie d'actuacions, encaminades a la millora del seu hàbitat: l'obertura de clarianes, la construcció de refugis per a conills i la instal·lació d'abeuradors.

— Construcció de vedrunes per a conills

Es varen construir dues vedrunes, estructures per tal facilitar punts de reproducció pel conill, ja que en moltes zones el sòl prim i pedregós del territori no els permet excavar els seus propis caus.

Aclarint la boxeda amb el tractor.
Foto: Guillem Mas

VACANCES ACTIVES
Viu la natura by Viatges Alemany
www.vacancesactives.com - www.osonavacances.com - Tel. 93.883.33.30

Diversos caçadors voluntaris varen construir les vedrunes de manera manual, utilitzant les tècniques pròpies de la pedra seca, aprofitant blocs, cairons i lloses de pedra recollits de les proximitats. D'aquesta manera es va assegurar una integració quasi perfecta de l'estructura en el paisatge i es va evitar la utilització de ciment o altres materials artificials.

Els refugis tenen una forma circular de 3,5 metres de diàmetre, mitja dotzena d'entrades i una sèrie de cambres intercomunicades per passadissos estrets. S'hi farà un seguiment temporal per avaluar la seva ocupació.

— Instal·lació d'abeuradors

Es varen instal·lar 10 abeuradors prefabricats de formigó, 2 dels quals es van situar a les proximitats de les vedrunes per afavorir que aquestes siguin ocupades pels conills. Els abeuradors també serviran perquè hi beguin perdius i altres animals salvatges. Es tracta d'abeuradors que s'omplen gràcies a la recollida i emmagatzematge de l'aigua de pluja, i d'aquesta manera es minimitza el seu manteniment.

— Aclarides selectives

Per tal de crear un hàbitat ric en plantes herbàcies es va dur a terme una aclarida selectiva de l'estrat arbustiu al voltant de les vedrunes. Bàsicament es varen eliminar boixos i es varen respectar tots els arbres i també aquells arbustos menys abundants a la zona, com ara

l'arç blanc o el roser silvestre, per tal de mantenir la diversitat florística. Les restes vegetals d'aquests treballs es varen apilar estratègicament en diferents punts per crear més refugis, tant per al conill com per l'altra fauna boscana com els ratolins o els insectes.

Finalment es va instal·lar un cartell a l'entrada de la finca informant del compromís de la Societat de Caçadors de Tavertet de declarar el pla del Castell refugi de caça menor i de les actuacions de millora realitzades. Des d'aquestes línies es vol agrair a Magdalena Jufre, propietària de la finca on varen tenir lloc les actuacions de millora de l'hàbitat, la seva col·laboració en el projecte.

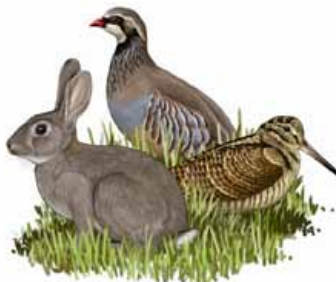
Aspecte d'una de les vedrunes.

Foto: Guillem Mas

Un dels deu abeuradors instal·lats.

Foto: Guillem Mas

Guillem Mas
Grup de Naturalistes d'Osona
Guillem Reixach
Societat de Caçadors de Tavertet

El conill, la perdiu i la becada són tres de les espècies que es veuran afavorides per la creació del refugi.

Il·lustració: Martí Rodríguez

